

LAUSUNTO

Posion kunnan lausunto hallituksen esitysluonnokseen eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksessä havaittiin epäselvyyksiä ja päällekkäisyyksiä KEHA-keskuksen ja kuntien työvoimaviranomaisten tehtävissä. Tämän perusteella valmistellaan lainsäädäntömuutoksia, joilla selkeytetään vastuita ja työnjakoa. Kuntien roolia työvoimapalveluiden järjestäjinä vahvistetaan, kun taas KEHA-keskus keskittyy erityisesti tietojärjestelmiin, tiedonhallintaan ja valtakunnallisiin tukitehtäviin. Samalla uudistetaan kansainvälisen rekrytoinnin palveluita sekä vahvistetaan yritysneuvonta-palveluiden toimivuutta ja kustannustehokkuutta.

Nykytilan arvioinnissa olisi ollut perusteltua tarkastella nykyistä perusteellisemmin myös esityksen alueellisia vaikutuksia. Palvelujen lakkauttaminen voi käytännössä vaikuttaa eri tavoin suuriin kaupunkeihin ja pienempiin työllisyysalueisiin. Esityksessä todetaan, että pienemmät työllisyysalueet tukeutuvat nykyisin KEHA-keskuksen tarjoamaan asiantuntemukseen, mutta vaikutusarvioinnissa ei tarkastella sitä, miten nämä työvoimaviranomaiset järjestävät esimerkiksi oikeudellisen tuen tulevaisuudessa. Kunnissa tarvitaan muutoksen jälkeen enemmän omaa osaamista. Huolena on, onko etenkin pienillä kunnilla riittävästi henkilöstöresursseja esimerkiksi oikeudellisen osaamiseen. Kuntien omalle vastuulle jää lainsäädännön tulkinnan vastuu.

On mahdollista, että suuret kaupungit kykenevät ylläpitämään omia juristiresurssejaan ja asiantuntijaverkostojaan, kun taas pienemmät työllisyysalueet joutuvat turvautumaan ulkopuolisiin palveluihin. Tämä voi johtaa alueellisiin eroihin lain soveltamisessa sekä palveluiden sisällössä ja saatavuudessa. Erityisesti monialaisten palveluiden koordinoinnin poistaminen saattaa lisätä eroja työllisyysalueiden välillä. Samalla myös asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu voi vaarantua.

Vaikutusarvioinnissa ei myöskään tarkastella esimerkiksi sitä, kuinka paljon kuntien koulutusmenot kasvavat tai missä määrin ulkopuolisten asiantuntijapalveluiden käyttö lisääntyy muutosten seurauksena.

Kun tehtäviä siirretään kuntien vastuulle, on tärkeää varmistaa, että niiden hoitamiseen osoitetaan myös riittävä rahoitus. Kuntien keskeisenä tehtävänä on vastata alueen yritysten työvoimatarpeisiin tukemalla täydennys- ja osaamiskoulutusten järjestämistä. Tämä edellyttää, että kunnilla on käytettävissään riittävät taloudelliset resurssit koulutusten toteuttamiseen.

Tarve korostuu erityisesti Itä-Lapissa, jossa monien työllistävien yritysten henkilöstö ikääntyy. Täydennyskoulutusten järjestäminen sekä uusien työntekijöiden osaamisen kehittäminen ovat keskeisiä edellytyksiä työvoiman saatavuuden turvaamiselle ja onnistuneille rekrytoinneille. Koska koulutus on yksi vaikuttavimmista työllisyyttä edistävästä toimenpiteistä, tulee kunnille turvata riittävä rahoitus koulutuspalveluiden järjestämiseen omalla alueellaan.

Muutoksen myötä työllisyysalueen toimivuus on yksittäisen kunnan kannalta tärkeä. Työllisyysalueen palveluprosessit pitää olla kunnossa. Yhteistyö kunnan ja työllisyysalueen kanssa tulee olla kunnossa, koska pienet kunnat eivät pärjää yksin. Henkilöstön osaamisen kehittämisestä on huolehdittava. Työllisyysalueen ja kuntien välinen työnjako tulee olla selvä.